

РИКОВА Анна Андріївна,
курсантка, Національна академія
Служби безпеки України
(м. Київ, Україна)

Науковий керівник:

ХОМА Ірина Олександрівна,
старший викладач кафедри
романо-германських мов ННГІ,
Національна академія Служби
безпеки України
(м. Київ, Україна)

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНОГО СЛЕНГУ У ПРОФЕСІЙНИХ ТЕКСТАХ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ЗАГРОЗ

У сучасному інформаційному просторі переклад англomовного сленгу стає не лише лінгвістичним, а й стратегічним завданням. Поширення інформаційних загроз, гібридних воєн та дезінформаційних кампаній вимагає від перекладачів, редакторів та аналітиків особливої уваги до точності, стилістичної адекватності та етичності перекладу. Сленгові елементи у професійних сферах (військовій, суспільно-політичній, кібербезпековій, медіааналітичній тощо) часто мають подвійне значення або конотації, які можуть бути спотворені при буквальному перекладі, що здатне призвести до маніпуляцій чи зміни смислових акцентів.

Особливістю англomовного професійного сленгу є його динамічність та здатність швидко змінюватися під впливом соціальних медіа, мемної культури, технічних нововведень. Як відзначають українські дослідники, зокрема *Медвідь О. М.*, *Бобровська А. Е.*, *Гнедкова О. Г.*, багато сленгових одиниць входять до професійного мовлення ІТ-спеціалістів, журналістів та військових, стаючи частиною професійного жаргону. Водночас калькований переклад зазначених елементів нерідко викликає непорозуміння у цільової аудиторії.

Наприклад, англomовний термін *'false flag'* доцільно перекладати як «операція під чужим прапором», а не «фальшивий прапор». Вираз *'gaslighting'* – як «систематичне введення в оману» або «психологічна маніпуляція», а не запозичене «газлайтинг» без пояснення. У сфері інформаційної безпеки термін *'deepfake'* варто передавати як «підроблене відео/аудіо з використанням ШІ», щоб уникнути непорозумінь серед невідготовленої аудиторії. Подібно, значення терміну *'troll farm'* точніше перекладати як «фабрика тролів» або «організована група для інформаційних провокацій», а не дослівне «ферма тролів», яке має гумористичний відтінок і знижує серйозність контексту.

Ще один показовий приклад – словосполучення із військового сленгу *'boots on the ground'*. Дослівно його можна перекласти виразом «чоботи на землі», але

функціональний переклад «військова присутність» або «сухопутні війська» точніше відображає зміст. Значення терміну '*collateral damage*' часто неправильно передають як «побічна шкода» чи «додаткові втрати», тоді як у військово-політичному контексті він означає «випадкові цивільні жертви» – саме такий переклад забезпечує етичну прозорість і точність повідомлення [3].

Під час інформаційних загроз переклад може стати каналом поширення дезінформації. Неправильне тлумачення термінів на кшталт '*psyop*', '*intel leak*', '*cyber op*' або '*smear campaign*' здатне викривити суть повідомлення. Тому перекладачам варто спиратися не лише на отриманні знання у галузі мови та перекладу, а й на критичний аналіз джерел та перевірку контексту. Українські дослідники наголошують на необхідності застосування функціональних еквівалентів замість буквального перекладу, особливо коли йдеться про тексти інформаційної безпеки [3,4].

Інноваційні підходи до перекладу передбачають поєднання технологічних і когнітивних стратегій. Одним із перспективних напрямів є використання корпусно-орієнтованих глосаріїв, де сленгові одиниці зібрано за темами (військовий, інформаційний, медіа, цифровий контексти). Такі бази допомагають підтримувати стандартизованість перекладу й уникати двозначного тлумачення [5]. Не менш ефективним є застосування штучного інтелекту для опрацювання текстів – попереднього виявлення ідіом та жаргонізмів перед машинним перекладом, а також подальше постредагування людиною з урахуванням культурного контексту [6].

Гібридна модель перекладу дозволяє зберегти точність повідомлень навіть у кризових інформаційних ситуаціях. Додатковим аспектом інновацій є прозорість перекладацького процесу: маркування текстів за ступенем перевірки, вказівка джерел, авторства або інструмента перекладу. Це сприяє зменшенню ризику маніпуляцій і підвищує довіру до перекладених матеріалів у медіа та державних структурах.

Таким чином, інноваційні підходи до перекладу англomовного сленгу у професійних текстах у період інформаційних загроз ґрунтуються на трьох принципах: технологічній адаптивності, контекстуальній точності та етичній відповідальності. Крім цього, вони передбачають комплексність: лінгвістична компетенція перекладача має поєднуватися з володінням інструментами аналізу інформаційних потоків, розумінням професійних реалій та здатністю інтерпретувати прагматичний намір мовця. Застосування таких підходів забезпечує адекватність перекладу та мінімізує ризики викривлення інформації в умовах інформаційних загроз.

Список використаних джерел

1. Медвідь О. М. Англійський сленг в українській мові. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. № 4, 2019. URL: https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2019/4_2019/part_2/18.pdf. (Дата звернення: 25.10.2025).

2. Бобровська А. Е., Гнедкова О. Г. Специфіка перекладу англійського SMS-сленгу українською мовою. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Том 35 (74) № 6, 2024. URL: https://philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2024/6_2024/16.pdf. (Дата звернення: 27.10.2025).
3. Лесінська О., Балан Т. Способи перекладу англійського молодіжного сленгу з використанням перекладацьких трансформацій (на матеріалах серіалу «Джинні й Джорджія»). Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича., 2024.
4. Міщук І. М. Особливості перекладу американського молодіжного сленгу на українську мову. Лінгвістичні студії (Острозька академія). № 45, 2014. URL: <https://lingvj.oa.edu.ua/articles/2014/n45/101.pdf>. (Дата звернення: 27.10.2025).
5. Подоляк У. С. Вплив англомовної лексики на формування молодіжного сленгу сучасної англійської мови. ZFS-Journal, Ужгородський національний університет., 2021. URL: https://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/19/part_2/24.pdf.
6. Сергієнко М. Вплив англомовного сленгу на сучасну українську мову. Науковий вісник МДУ ім. В. О. Сухомлинського., 2018. URL : <https://dialnet.unirioja.es/descarga/articulo/6852222.pdf>.